

Vademecum dla członka Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego

Spis treści

Rozdział I.

Postanowienia ogólne

1. Zagadnienia wstępne
2. Podstawa prawna
3. Określenia przyjęte w Vademecum

Rozdział II.

Status prawny oraz prawa i obowiązki członka Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego

1. Zasady wyboru członków Rady Nadzorczej
 - 1.1. Wymogi prawne, które muszą być spełnione na etapie wyboru członka Rady Nadzorczej
2. Prawa przysługujące członkowi Rady Nadzorczej
3. Obowiązki członka Rady Nadzorczej
4. Zasady wygaśnięcia mandatu członka Rady Nadzorczej

Rozdział III.

Niezbędne kwalifikacje, które powinien posiadać członek Rady Nadzorczej, w świetle wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA)

z dnia 21.03.2018 r.

1. Zagadnienia wstępne
2. Ocena kwalifikacji zawodowych
3. Ocena reputacji osobistej
4. Procedury związane z dokonaniem oceny kwalifikacji członka Rady Nadzorczej
 - 4.1. Ocena kwalifikacji kandydatów do Rady Nadzorczej
 - 4.2. Ocena okresowa kwalifikacji członka Rady Nadzorczej
 - 4.3. Ocena okresowa kwalifikacji Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego
 - 4.4. Stosowanie innych regulacji związanych z oceną kwalifikacji członka Rady Nadzorczej

Rozdział IV.

Zasady odpowiedzialności cywilnej, administracyjnej i karnej członka Rady Nadzorczej z tytułu pełnionej funkcji członka Rady

1. Odpowiedzialność członka Rady Nadzorczej w świetle ustawy – Prawo spółdzielcze

- 1.1. Odpowiedzialność cywilna
- 1.2. Odpowiedzialność karna
2. Odpowiedzialność członka Rady Nadzorczej w świetle postanowień ustawy o rachunkowości
 - 2.1. Odpowiedzialność cywilna
 - 2.2. Odpowiedzialność karna
3. Odpowiedzialność członka Rady Nadzorczej w świetle postanowień ustawy Prawo bankowe
4. Odpowiedzialność członka Rady Nadzorczej w świetle postanowień ustawy o BFG, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji

Rozdział V.

Podstawowe zadania, które ma obowiązek realizować Rada Nadzorcza w świetle przepisów ogólnie obowiązujących

1. Obowiązki Rady Nadzorczej w świetle ustawy – Prawo spółdzielcze
2. Obowiązki Rady Nadzorczej wynikające z ustawy – Prawo bankowe
3. Obowiązki Rady Nadzorczej wynikające z ustawy z dnia 11.05.2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym
 - 3.1. Skład komitetu audytu
 - 3.2. Niezależność członka komitetu audytu
 - 3.3. Zadania komitetu audytu
4. Obowiązki Rady Nadzorczej wynikające z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06.03.2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach
 - 4.1. System zarządzania ryzykiem
 - 4.2. Polityka wynagrodzeń
 - 4.3. System kontroli wewnętrznej
 - 4.4. Komórka do spraw zgodności i komórka audytu wewnętrznego
 - 4.5. Procedury anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych
 - 4.6. Szacowanie kapitału wewnętrznego
5. Obowiązki Rady Nadzorczej wynikające z rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego
 - 5.1. Rekomendacja B dotycząca ograniczenia ryzyka inwestycji banków
 - 5.2. Rekomendacja C dotycząca zarządzania ryzykiem koncentracji

- 5.3. Rekomendacja D dotycząca zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach
- 5.4. Rekomendacja G dotycząca zarządzania ryzykiem stopy procentowej w bankach
- 5.5. Rekomendacja H dotycząca systemu kontroli wewnętrznej w bankach
- 5.6. Rekomendacja I dotycząca zarządzania ryzykiem walutowym w bankach oraz zasad dokonywania przez banki operacji obciążonych ryzykiem walutowym
- 5.7. Rekomendacja L dotycząca roli biegłych rewidentów w procesie nadzoru nad bankami oraz spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi
- 5.8. Rekomendacja M dotycząca zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach
- 5.9. Rekomendacja P dotycząca zarządzania ryzykiem płynności w bankach
- 5.10. Rekomendacja S dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie
- 5.11. Rekomendacja T dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych
- 5.12. Rekomendacja U dotycząca dobrych praktyk w zakresie bancassurance
- 5.13. Rekomendacja W dotycząca zarządzania ryzykiem modeli w bankach

Rozdział VI.

Szczegółowe obowiązki Rady Nadzorczej wynikające ze statutu Banku

1. Ogólny zakres obowiązków
2. Szczegółowe obowiązki Rady Nadzorczej wynikające ze statutu

Rozdział VII.

Rola Rady Nadzorczej w Systemie zarządzania Bankiem (ogólny zakres kompetencji)

1. Podstawowe zasady udziału Rady Nadzorczej w systemie zarządzania Bankiem
2. Udział Rady Nadzorczej w systemie zarządzania Bankiem w świetle ustawy – Prawo bankowe
 - 2.1. Udział Rady Nadzorczej w systemie zarządzania ryzykiem

- 2.2. Udział Rady Nadzorczej w zakresie nadzoru nad systemem kontroli wewnętrznej

Rozdział VIII.

Szczegółowe kierunki działania Rady Nadzorczej w systemie zarządzania Bankiem

1. Zagadnienia wstępne
2. Udział Rady Nadzorczej w budowie i przyjęciu strategii Banku
3. Udział Rady Nadzorczej w procesie przyjęcia i zatwierdzania rocznego planu finansowego
4. Udział Rady Nadzorczej w zakresie zapewnienia rentowności działalności bankowej
 - 4.1. Rola Rady Nadzorczej w zakresie oceny sprawozdania finansowego w części dotyczącej bilansu
 - 4.2. Rola Rady Nadzorczej w zakresie oceny sprawozdania finansowego w części dotyczącej „rachunku zysków i strat”

Rozdział IX.

Udział Rady Nadzorczej w procesie zarządzania ryzykiem w aspekcie bezpieczeństwa depozytów zgromadzonych w Banku

1. Zagadnienia wstępne
2. Sprawowanie nadzoru i kontroli przez Radę Nadzorczą w zakresie posiadania przez Bank niezbędnych wymogów kapitałowych
3. Ocena przez Radę Nadzorczą wielkości „współczynników kapitałowych”

Rozdział X.

Udział Rady Nadzorczej w zarządzaniu ryzykiem kredytowym

1. Wstęp
2. Podstawowe zasady oceny zarządzania ryzykiem kredytowym
3. Ocena zagrożeń mających wpływ na poziom ryzyka kredytowego
 - 3.1. Czynniki zewnętrzne mające wpływ na poziom ryzyka kredytowego
 - 3.2. Wpływ czynników wewnętrznych na poziom ryzyka kredytowego
4. Podstawowe zasady klasyfikacji kredytów (ekspozycji kredytowych)

Rozdział XI.

Udział Rady Nadzorczej w zarządzaniu ryzykiem płynności płatniczej

1. Postanowienia wstępne
2. Ocena zarządzania ryzykiem płynności

Rozdział XII.

Udział Rady nadzorczej w procesie oceny polityki prowadzonej przez Zarząd Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym

1. Wpływ ryzyka operacyjnego na poziom współczynników kapitałowych
2. Ocena poziomu ryzyka operacyjnego w oparciu o zdarzenia operacyjne, które mogą rzutować na rentowność i bezpieczeństwo banku – zagadnienia ogólne
3. Szczegółowe zasady oceny zdarzeń operacyjnych, które mogą mieć wpływ na poziom rentowności Banku
4. Podstawowe zasady oceny przez Radę Nadzorczą poziomu zarządzania ryzykiem operacyjnym

Rozdział XIII.

Odpowiedzialność Rady Nadzorczej w zakresie kształtowania poziomu „ryzyka stopy procentowej” w portfelu bankowym

1. Wstęp
2. Ryzyko niedopasowania terminów płatności
3. Ryzyko bazowe
4. Ryzyko opcji klienta
5. Rola Rady Nadzorczej w przypadku zmian oprocentowania kredytów i depozytów na poziom ryzyka stopy procentowej

Rozdział XIV.

Rola Rady Nadzorczej w zakresie oceny pozostałych istotnych ryzyk występujących w Banku Spółdzielczym

1. Założenia wstępne
2. Ocena poziomu ryzyka braku zgodności
3. Znaczenie poziomu ryzyka koncentracji dla wyniku finansowego Banku
4. Wpływ poziomu ryzyka kapitałowego na sytuację ekonomiczno-finansową Banku
5. Rola i znaczenie dla Banku Spółdzielczego ryzyka wyniku finansowego
6. Znaczenie „ryzyka rezydualnego” dla bezpieczeństwa Banku w szczególności w zakresie zagrożenia dla sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku
7. Ryzyko dźwigni finansowej

Rozdział XV.

Znaczenie i Rola Rady Nadzorczej w zakresie sprawowania kontroli bezpośredniej obejmującej działalność Banku Spółdzielczego

1. Postanowienia wstępne

2. Kontrola zewnętrzna
 - 2.1. Kontrola dokonywana przez Komisję Nadzoru Finansowego
 - 2.2. Kontrola KNF w zakresie wdrożenia i przestrzegania postanowień ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu
 - 2.3. Kontrola skarbowa
 - 2.4. Lustracja
 - 2.4.1. Uprawnienia lustratora
 - 2.4.2. Współdziałanie lustratora z Zarządem Banku oraz Radą Nadzorczą
 - 2.4.3. Zasady realizacji przez lustratora czynności kontrolnych
 - 2.5. Kontrola Banku Spółdzielczego realizowana przez Najwyższą Izbę Kontroli (NIK)
 - 2.6. Kontrola realizowana przez Państwową Inspekcję Pracy
3. Szczegółowe obowiązki Rady Nadzorczej w zakresie nadzoru nad systemem kontroli wewnętrznej
 - 3.1. Cele, które zostały wyznaczone dla systemu kontroli wewnętrznej
 - 3.2. Zakres przedmiotowy systemu kontroli wewnętrznej
 - 3.3. Szczegółowe zasady nadzoru Rady Nadzorczej nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym
 - 3.3.1. Ocena funkcjonowania kontroli funkcjonalnej przez Radę Nadzorczą
 - 3.3.2. Ocena przez Radę Nadzorczą kontroli realizowanej w ramach audytu wewnętrznego realizowanego przez wyodrębnioną komórkę organizacyjną w strukturze organizacyjnej Banku
 - 3.3.3. Udział Rady Nadzorczej w ocenie realizacji „audytu wewnętrznego” realizowanego przez Bank Zrzeszający
4. Kontrola bezpośrednia realizowana przez Radę Nadzorczą Banku Spółdzielczego
 - 4.1. Podstawowe zasady realizacji kontroli bezpośredniej przez Radę Nadzorczą
 - 4.2. Realizacja kontroli bezpośredniej przez Komisję Rewizyjną
 - 4.3. Kontrola bezpośrednia realizowana przez wytypowany „zespół” składający się z członków Rady Nadzorczej
 - 4.4. Kontrola bezpośrednia realizowana przez Radę Nadzorczą w składzie statutowym

- 4.5. Obieg informacji zarządczej oraz monitoring w zakresie podjęcia kontroli przez Radę Nadzorczą a także przez audytora wewnętrznego oraz w zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych

Rozdział XVI.

Udział Rady Nadzorczej oraz innych organów Banku w kształtowaniu ładu korporacyjnego, który powinien być wdrożony i przestrzegany w Banku Spółdzielczym od dnia 01.01.2015 r.

1. Wstęp
2. Podstawowe cele, które Bank uwzględni na etapie wdrożenia zasad ładu korporacyjnego
3. Zakres podmiotowy zasad ładu korporacyjnego
4. Znaczenie ładu korporacyjnego w strukturze organizacyjnej Banku Spółdzielczego
5. Zasady kształtowania polityki w zakresie wynagrodzeń zapewniające niezbędny ład korporacyjny
6. Rola systemu kontroli wewnętrznej w kształtowaniu w Banku ładu korporacyjnego
7. Uwzględnienie zasad ładu korporacyjnego w procesie zarządzania kadrami z jednoczesnym uwzględnieniem zasad doboru i kwalifikacji członków Zarządu Banku i Rady Nadzorczej
8. Ład korporacyjny w relacjach z członkami (udziałowcami) Banku Spółdzielczego
9. Znaczenie polityki informacyjnej Banku dla ładu korporacyjnego w relacjach z członkami (udziałowcami) oraz klientami Banku
10. Wdrożenie ładu korporacyjnego w relacjach z klientami Banku
11. Zachowanie zasad ładu korporacyjnego w postępowaniu związanym z rozpatrywaniem skarg i reklamacji
12. Ład korporacyjny w systemie zarządzania ryzykiem
13. Przestrzeganie zasad ładu korporacyjnego w relacjach z innymi Bankami
14. Zakończenie

Rozdział XVII.

Zakończenie